

Dosarul nr. 2ra-1740/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. A. Cucerescu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Clima, V. Buhnaci, E. Palanciuc)

Î N C H E I E R E

05 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecător
judecătorii

Ion Druță
Iulia Sîrcu
Galina Stratulat

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursurilor declarate de către Ludmila Tomulescu, reprezentată de avocatul Domnița Pagoni, Profir Tanașciuc și Maria Tanașciuc, reprezentați de avocatul Igor Coban,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Profir Tanașciuc și Maria Tanașciuc împotriva Ludmillei Tomulescu cu privire la repararea prejudiciului material și moral, cu restituirea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 28 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-au respins apelurile declarate de Profir Tanașciuc, Maria Tanașciuc și Ludmila Tomulescu și s-a menținut hotărârea din 29 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 11 martie 2010 Profir Tanașciuc și Maria Tanașciuc au depus cerere de chemare în judecată împotriva Ludmillei Tomulescu cu privire la repararea prejudiciului material și moral, cu restituirea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanții au invocat că sunt proprietarii apartamentului nr.2 situat în mun. Chișinău, str.Mihai Eminescu nr.25, care este parte integrantă a casei de locuit din str. Mihai Eminescu 25, împreună cu apartamentul nr.1, ce aparține pârâtei Ludmila Tomulescu, care, prin acțiunile de reconstrucție a apartamentului nr.1, demarate în anul 2007, a deteriorat structura imobilului, a apartamentului nr.2 din str. Mihai Eminescu 25, în legătură cu ce s-au adresat la organele competente.

A relatat că în baza prescripției Inspecției de Stat în Construcții a fost efectuat Raportul de Expertiză nr. 4155-12-09/T de către Serviciul de Stat pentru Verificarea și Expertizarea Proiectelor și Construcțiilor, prin care s-a stabilit că apartamentul nr.2 din str. Mihai Eminescu nr.25 a suferit deteriorări esențiale a construcției, ca rezultat a reconstrucției apartamentului nr.1 din str. Mihai

Eminescu nr.25, fiind recomandată reanimarea urgentă a construcției.

A specificat că potrivit devizului de cheltuieli prejudiciul cauzat imobilului a fost estimat la suma de 319 304 lei.

De asemenea, prin acțiunile pârâtei li s-au cauzat un prejudiciu moral prin prejudicierea proprietății, deteriorarea mediului de habitat, crearea unui discomfort fizic și psihic, pe care îl apreciază la suma de 100 000 lei.

Astfel, reclamantii au solicitat repararea prejudiciului material în mărime de 319 304 lei, repararea prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei.

La 19 septembrie 2017 reclamantii au concretizat pretențiile, solicitând repararea prejudiciului material conform raportului de expertiză judiciară nr.472 din 31.07.2017 efectuat de CNEJ în mărime de 372 623,90 lei; încasarea sumei de 97 340 bani, rezultate din imposibilitatea de exploatare după destinație a odăilor apartamentului nr.2, cu suprafața de 30 m.p.; repararea prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei; restituirea taxei de stat în mărime de 150 lei; restituirea cheltuielilor de acordarea asistenței juridice în mărime de 24 755 lei; restituirea cheltuielilor de efectuare a expertizei judiciare în mărime de 11 277 lei; restituirea cheltuielilor de efectuare a copiilor în sumă de 155,1 lei; restituirea cheltuielilor de interpelare a informației în sumă de 350 lei.

Prin hotărârea din 29 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, corectată prin încheierea din 01 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial acțiunea depusă de Profir Tanașciuc și Maria Tanașciuc, s-a încasat de la Ludmila Tomulescu în beneficiul lui Profir Tanașciuc și Maria Tanașciuc prejudiciul material în sumă de 372623,90 lei, prejudiciul moral în mărime de 10000 lei pentru fiecare, cheltuielile de judecată legate de efectuarea expertizei în mărime de 11277 lei, asistența juridică în mărime de 10000 lei, taxa de stat în cuantum de 150 lei, în rest, pretențiile s-au respins ca neîntemeiate.

Prin decizia din 28 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-au respins apelurile declarate de Profir Tanașciuc, Maria Tanașciuc și Ludmila Tomulescu și s-a menținut hotărârea din 29 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La data de 22 iunie 2018 Ludmila Tomulescu, reprezentată de avocatul Domnița Pagoni, a declarat recurs împotriva deciziei din 28 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului, reiterând poziția expusă în fața instanțelor ierarhic inferioare, a indicat că instanța de fond și cea de apel la calcularea întinderii prejudiciului au interpretat în mod eronat prevederile art. 1398 Cod Civil, precum și nu au aplicat prevederile Legii privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, astfel că, raportul nr. 472 din 31 iulie 2017 nu reflectă întinderea prejudiciului cauzat reclamantilor și nu poate fi luat în calcul la pronunțarea hotărârii.

Recurentul a solicitat casarea deciziei din 28 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu trimiterea pricinii la rejudecare în instanța de apel.

La data de 06 iulie 2018 Profir Tanașciuc și Maria Tanașciuc, reprezentați de avocatul Igor Coban, au declarat recurs împotriva deciziei din 28 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului au susținut poziția expusă în fața primei instanțe și instanța de apel, menționând că instanțele ierarhic inferioare au interpretat eronat legea și au apreciat în mod arbitrar probele.

În acest sens, recurenții au solicitat casarea parțială a deciziei din 28 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 29 septembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în partea ce ține de respingerea capătului de cerere privind încasarea venitului ratat în cuantum de 97340 lei, a respingerii parțiale a capătului de cerere privind încasarea prejudiciului moral în cuantum de 100000 lei și a respingerii parțiale a capătului de cerere privind încasarea cheltuielilor de judecată, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care se vor încasa integral sumele solicitate prin cererea de chemare în judecată.

La data de 20 august 2018, Profir Tanașciuc și Maria Tanașciuc au depus referință la cererea de recurs depusă de Ludmila Tomulescu, prin care au solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 28 martie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurenți la dosar lipsesc.

Astfel, recursurile, declarate la data de 22 iunie 2018 și 06 iulie 2018, sunt în termen.

În acest sens CtEDO a admis faptul că instituirea unor termene pentru sesizarea instanței este o cale de realizarea a unei bune administrări a justiției, cu condiția ca impunerea acestora să nu lezeze dreptul de acces la justiție în substanța sa. De aceea, Curtea a constatat că impunerea unui termen de recurs care să curgă de la data pronunțării hotărârii, pe care părțile nu o cunosc întotdeauna, și de la data depunerii hotărârii la grefa instanței care a pronunțat-o este dovada unui formalism excesiv care a condus la anularea, în substanță, a posibilității reclamantului de a sesiza o instanță.

Examinând temeiurile recursurilor, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a RM consideră că recursurile sunt inadmisibile din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la

alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de către Ludmila Tomulescu, reprezentată de avocatul Domnița Pagoni, Profir Tanașciuc și Maria Tanașciuc, reprezentați de avocatul Igor Coban, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurenții nu au invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei contestate, ci au formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursurilor nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a actului judecătoresc recurat.

Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin.(4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO

(hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de către Ludmila Tomulescu, reprezentată de avocatul Domnița Pagoni, Profir Tanașciuc și Maria Tanașciuc, reprezentați de avocatul Igor Coban, ca fiind inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursurile declarate de către Ludmila Tomulescu, reprezentată de avocatul Domnița Pagoni, Profir Tanașciuc și Maria Tanașciuc, reprezentați de avocatul Igor Coban se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ion Druță

judecătorii

Iulia Sîrcu

Galina Stratulat